

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē niḡamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkīyē ādikāvyē araṇyakāṇḍē
॥ dvisaptatitamah sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ dvisaptatitamah sargaḥ ॥

śrīrāmalakṣmaṇābhyāṃ citāgninā kabandhasya dāhō
divyarūpaṃ dhṛtvā tēna śrīrāmāya sugrīvēṇa saha maitrīm
kartuṃ saṃmatidānam

ēvamuktau tu tau vīrau
kabandhēna narēśvarau |
giriṇadaramāsādyā
pāvakaṃ visasarjatuḥ || 3.72.1 ||

lakṣmaṇastu mahōlkābhi -
rjvalitābhiḥ samantataḥ |
citāmādīpayāmāsa
sā prajāvāla sarvataḥ || 3.72.2 ||

taccharīraṃ kabandhasya
ghṛtapiṇḍōpamaṃ mahat |
mēdasā pacyamānasya
mandam dahata pāvakaḥ || 3.72.3 ||

savidhūya citāmāśu
vidhūmō'gnirivōtthitaḥ |

arajē vāsasī bibhra -

nmālyam divyam mahābalaḥ || 3.72.4 ||

tataścitāyā vēgēna

bhāsvarō virajāmbaraḥ |

utpapātāśu samhr̥ṣṭaḥ

sarvapratyāṅgabhūṣaṇaḥ || 3.72.5 ||

vimānē bhāsvarē tiṣṭhan

haṁsayuktē yaśaskarē |

prabhayā ca mahātējā

diśō daśa virājayan || 3.72.6 ||

sō'ntarikṣagatō vākyam

kabandhō rāmamabravīt |

śṛṇu rāghava tattvēna

yathā sītānavāpsyasi || 3.72.7 ||

rāma ṣaḍ yuktayō lōkē

yābhiḥ sarvam vimṛśyatē |

parimṛṣṭō daśāntēna

daśābhāgēna sēvyatē || 3.72.8 ||

daśābhāgagatō hīna -

stvam hi rāma salakṣmaṇaḥ |

yatkṛtē vyasanam prāptam

tvayā dārapradharṣaṇam || 3.72.9 ||

tadavaśyam tvayā kāryaḥ

sa suhṛt suhṛdām vara |

akṛtvā nahi tē siddhi -
 maham paśyāmi cintayan || 3.72.10 ||

śrūyatām rāma vakṣyāmi
 sugrīvō nāma vānarah |
 bhrātrā nirastaḥ kruddhēna
 vālinā śakrasūnuna || 3.72.11 ||

ṛṣyamūkē girivarē
 pampāparyantaśōbhitē |
 nivasatyātmavān vīra -
 ścaturbhiḥ saha vānaraiḥ || 3.72.12 ||

vānarēndrō mahāvīrya -
 stējōvānamitaprabhaḥ |
 satyasandhō vinītaśca
 dhṛtimān matimān mahān || 3.72.13 ||

dakṣaḥ pragalbhō dyutimān
 mahābalaparākramaḥ |
 bhrātrā vivāsītō vīra
 rājyahētōrmahātmanā || 3.72.14 ||

sa tē sahāyō mitraṃ ca
 sītāyāḥ parimārgaṇē |
 bhaviṣyati hi tē rāma
 mā ca śōkē manaḥ kṛthāḥ || 3.72.15 ||

bhavitavyaṃ hi taccāpi
 na tacchakyamihānyathā |

kartumikṣvākuśārdūla

kālō hi duratikramaḥ || 3.72.16 ||

gaccha śīghramitō vīra

sugrīvaṃ taṃ mahābalaṃ |

vayasyaṃ taṃ kuru kṣipra -

mitō gatvādya rāghava || 3.72.17 ||

adrōhāya samāgamyā

dīpyamānē vibhāvasau |

na ca tē sō'vamantavyaḥ

sugrīvō vānarādhipaḥ || 3.72.18 ||

kṛtajñāḥ kāmarūpī ca

sahāyārthī ca vīryavān |

śaktau hyadya yuvāṃ kartuṃ

kāryaṃ tasya cikīrṣitam || 3.72.19 ||

kṛtārthō vākṛtārthō vā

tava kṛtyaṃ kariṣyati |

sa ṛkṣarajasāḥ putraḥ

pampāmaṭati śaṅkitaḥ || 3.72.20 ||

bhāskarasyaurasaḥ putrō

vālinā kṛtakilbiṣaḥ |

sannidhāyāyudhaṃ kṣipra -

mṛṣyamūkālayaṃ kapim || 3.72.21 ||

kuru rāghava satyēna

vayasyaṃ vanacāriṇam |

sa hi sthānāni kārtsnyēna
sarvāṇi kapikuñjaraḥ || 3.72.22 ||

naramāṃsāśināṃ lōkē
naipuṇyādadhigacchati |
na tasyāviditaṃ lōkē
kiñcidasti hi rāghava || 3.72.23 ||

yāvat sūryaḥ pratapati
sahasrāṃśuḥ parantapa |
sa nadīrvipulān śailān
giridurgāṇi kandarān || 3.72.24 ||

anviṣya vānaraiḥ sārdham
patnīm tē'dhigamiṣyati |
vānarāṃśca mahākāyān
prēṣayiṣyati rāghava || 3.72.25 ||

diśo vicētuṃ tām sītām
tvadviyōgēna śocatīm |
anvēṣyati varārōhām
maithilīm rāvaṇālayē || 3.72.26 ||

sa mēruśṛṅgāgragatāmaninditām
praviṣya pātālatalē'pi vāśritām |
plavaṅgamānāmrṣabhastava priyām
nihatya rakṣāṃsi punaḥ pradāsyati || 3.72.27 ||

|| ityārṣe śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvye
aranyakāṇḍē dvisaptatitamaḥ sargaḥ ||